ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΘΑΥΜΑΣΤΑ

ΤΥΦΛΟΙ ΚΑΙ ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

Ὅτι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἄνδρας τῆς ἱστορίας ἦσαν μονόφθαλμοι ἢ καὶ ἐντελῶς τυφλοί, θὰ τὸ γνωρίζετε βέβαια. Μολαταῦτα, ἡ πάθησίς των αὐτὴ δὲν τοὺς ἐμπόδισε νὰ ἐπιβλέσουν μεγάλα κατορθώματα, νὰ κυβερνήσουν βασίλεια, νὰ δημιουργήσουν ὑπέροχα ἔργα τέχνης.

Ἀπὸ τοὺς ξένους μονάρχας ποὺ κυβέρνησαν τοὺς λαοὺς των ἂν καὶ ἦσαν τυφλοί, ἀναφέρουμε τὸν Λουδοβίκο Γ' τῆς Προβηγκίας, τὸν Βωλέσλα Γ' τῆς Βοημίας, τὸν Μάγνο Δ' τῆς Νορβηγίας, τὸν Βέλα Β' τῆς Οὐγγαρίας κλπ.

Ὁ περίφημος βιβλιοπώλης καὶ βιβλιοδέτης τοῦ 19ου αἰῶνος Ναθανιὴλ Πρίσε, ἐνῶ ταξείδευε στὴν Ἀμερική, ἔπαθε κάποιο δυστύχημα κι' ἔχασε τὴν ὅρασί του. Ἀλλὰ τὸ δυστύχημα αὐτὸ δὲν τὸν ἐμπόδισε νὰ γίνῃ ὁ μεγαλείτερος βιβλιοδέτης τῆς Εὐρώπης.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν τυφλῶν, ὑπάρχουν καὶ οἱ μονόφθαλμοι. Ἰδοὺ τί γράφει γι' αὐτοὺς κάποιος ξένος συγγραφεὺς ποὺ ἀφιέρωσε ἰδιαίτερο βιβλίο γιὰ τὶς παθήσεις τῶν ματιῶν:

«Ὅλοι αἰσθάνονται οἶκτο πρὸς τοὺς τυφλούς, ἀλλ' ἀποστροφὴ πρὸς τοὺς μονοφθάλμους, ἂν καὶ οἱ τελευταῖοι ἀξίζουν τὴ... μισὴ τοὐλάχιστο συμπάθεια. Ὅσο γιὰ τοὺς ἀλλοίθωρους, αὐτοὶ εἶνε κάπως ὑποφερτοί».

Στὴν ἐποχὴ τοῦ Λουδοβίκου ΙΓ' ὅσους ἀλλοιθώριζαν λίγο ἢ πολὺ τοὺς ἀποκαλοῦσαν «Μονμορανσύ». Κι' ὁ λόγος ἦταν ὅτι τὴν ἴδια πάθησι τῶν ματιῶν εἶχε κι' ὁ περίφημος αὐτὸς εὐπατρίδης.

Ὁ μέγας Καρτέσιος λέγεται ὅτι αἰσθανόταν ἰδιαίτερη συμπάθεια πρὸς τοὺς ἀλλοίθωρους, γιατὶ καὶ ἡ παραμάνα ποὺ τὸν ἐμεγάλωσε, ἀλλοιθώριζε. Ἀντιθέτως, ἄλλοι μεγάλοι ἄνδρες ἔννοιωθαν ἀτέχθεια πρὸς τοὺς ἀλλοίθωρους ἀνθρώπους.

Μεταξὺ τῶν ἱστορικῶν μονοφθάλμων ἀναφέρονται ὁ ποιητὴς Τυρταῖος, ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας Φίλιππος, ὁ στρατηγὸς Ἀννίβας, ὁ πρίγκηψ τῆς Ἀντιοχείας Βοημοὺν Δ', ὁ κόμης τοῦ Βερμαντουᾶ Ραοὺλ Α', ὁ βασιλεὺς τῆς Βοημίας, ὁ δραματικὸς ποιητὴς Καμόενς, ὁ Ἰταλὸς γλύπτης Πόρρο, ὁ Ἄγγλος δραματικὸς συγγραφεὺς Λίλλω, ὁ δοὺξ ντὲ Βουρβόν, ὑπουργὸς τοῦ Λουδοβίκου 15ου, ὁ φιλόλογος τοῦ 18ου αἰῶνος Σαὶν-Μάρκ, ὁ εὐνοούμενος τῆς αὐτοκρατείρας Αἰκατερίνης Β' Ποτέμκιν, ὁ χημικὸς Κοντέ, ὁ Δανὸς ἀρχαιολόγος Ἄρενδ κλπ.

Ἀλλοίθωροι ἀντιθέτως ἦσαν ὁ σκληρόκαρδος αὐτοκράτωρ Νέρων, ὁ Χαλίφης τῆς Ἀραβίας Ἔσχαμ, ὁ Πέρσης ἡγεμὼν Μία Μαχμούτ, ὁ ζωγράφος Γκερσέν, ἡ ἀριστοκρᾶτις κυρία Μοντοζιὲ κλπ.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἐξ ἄλλου τοῦ Βυζαντίου Ἀναστάσιος Α' εἶχε τὸ ἕνα του μάτι μαῦρο καὶ τὸ ἄλλο γλαυκό, γι' αὐτὸ πῆρε καὶ τὸ ἐπώνυμο Δίκορος. Τέλος, γιὰ τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο ὁ ἱστορικὸς Σουετώνιος γράφει τὰ ἑξῆς:

«Τὰ μάτια τοῦ Τιβερίου ἦσαν παμμέγιστα καὶ εἶχαν τὴν ἀλλόκοτη ἰδιότητα νὰ βλέπουν μέσα σὲ βαθύτατο σκοτάδι. Ἀλλ' αὐτὸ γινόταν μόλις σηκωνόταν ἀπ' τὸν ὕπνο καὶ γιὰ μικρὸ μόνο διάστημα».

Ὁ Πιὲρ Λοτί.

Βαστίλλη, κόντεψε νὰ τρελλαθῆ κι' ὅτι ἂν εἰσακουόντουσαν ἡ παρακλήσεις της, θὰ εἶχα ἀπελευθερωθεῖ ἀμέσως ἢ τοὐλάχιστον θὰ περνοῦσα πολὺ καλύτερα στὴ Βαστίλλη. Μὲ πληροφόρησε ὅτι ὁ βασιλεύς, μόνο ὅταν ἔμαθε πὼς εἶχα δώσει τὸν λόγο μου ὅτι θὰ διορθωθῶ, συγκινήθηκε κάπως... Μὰ ἀπαιτοῦσε ἀποδείξεις τῆς μεταμελείας μου κι' ὅτι ἡ καλύτερη ἀπόδειξις ποὺ μποροῦσα νὰ τοῦ δώσω ἦταν νὰ ζήσω γαλήνια μὲ τὴν οἰκογένειά μου, ἡ ὁποία μὲ λάτρευε. Καθὼς ἡ σύζυγός μου μοῦ ἔλεγε τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια, μοῦ ἔριξε ἕνα βλέμμα τρυφερώτατο κι' ἀναλύθηκε σὲ δάκρυα. Τὸ κεφάλι της ἔγειρε κι' οἱ λυγμοί της φανέρωναν τὴ μεγάλη συγκίνησί της. Ἀκουσίως μου σχεδόν, τὴν ἐπῆρα τότε μέσα στὴν ἀγκαλιά μου καὶ δέχτηκα μερικὰ φιλήματά της, μουσκεμμένα μὲ δάκρυα... Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἤμουν ἕτοιμος νὰ τῆς τ' ἀνταποδώσω... Εἶχα στερηθεῖ τόσον καιρὸ τὶς γυναῖκες καὶ εἶχα μπροστά μου μιὰ γυναῖκα, ἀσχέτως ἂν ἦταν ἡ σύζυγός μου... Ὅλα λοιπὸν θὰ πήγαιναν καλὰ γι' αὐτήν, ἂν δὲν ἔλεγε ἐκείνη τὴ στιγμή:

» — Ἀ! φίλε μου, ἂν μοῦ φερνόσαστε πάντοτε ἔτσι, δὲν θὰ βρισκόσαστε αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἐδῶ!...».

Τὰ λόγια αὐτὰ ἔφτασαν γιὰ νὰ δυναλύσουν τὴ γοητεία. Ὁ Ρισελιέ, μ' ἕνα πήδημα βρέθηκε στὸ βάθος τῆς αἰθούσης, ξεσπῶντας σὲ δυνατὰ σαρκαστικὰ γέλια, ἐνῶ ἡ σύζυγός του ἀναγκάστηκε νὰ φύγῃ κλαίγοντας.

***ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:** Ἡ συνέχεια.*

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΕΝΑ ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΛΟΤΙ

(Ἡ ὡραία Ραρασὺ ἀπὸ τὴ Γαϊτή)

Ὁ Πιὲρ Λοτί, ὁ περίφημος Γάλλος μυθιστοριογράφος, ἦταν, ὡς γνωστόν, ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ. Λόγῳ τῆς ἰδιότητός του αὐτῆς, πέρασε τὴν περισσότερη ζωή του ταξειδεύοντας καὶ στὰ ταξείδια του αὐτὰ γνώρισε πολλὲς γυναῖκες, μὲ τὰς ὁποίας συνεδέθη αἰσθηματικά. Μιὰ ἀπὸ τὶς περαστικὲς αὐτὲς γνωριμίες τοῦ Λοτὶ ἦταν καὶ κάποια ἰθαγενής, Ραρασὺ ὀνομαζομένη, τὴν ὁποία γνώρισε ὁ συγγραφεὺς σ' ἕνα νησὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τὴν ἐχρησιμοποίησε κατόπιν ὡς ἡρωΐδα στὸ ὡραιότατο ἔργο του «Ὁ γάμος τοῦ Λοτί».

Κατὰ τὸ ἔτος 1910 κάποιος Εὐρωπαῖος περιηγητής, θαυμαστὴς τοῦ Λοτὶ φανατικός, ταξείδευε στὰ μέρη τῆς Πολυνησίας καὶ θέλησε μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτή, νὰ γνωρίσῃ τὴν περίφημη ἡρωΐδα τοῦ Γάλλου μυθιστοριογράφου. Τὴν ἀναζήτησε λοιπὸν στὸ χωριό της καὶ κατώρθωσε νὰ τὴ συναντήσῃ καὶ νὰ κουβεντιάσῃ μαζύ της. Ἀλλ' ἂς ἀκούσουμε τὸν ἴδιο νὰ διηγεῖται τὰ τῆς συναντήσεώς του αὐτῆς:

«Στὴν ἄκρη σχεδὸν τοῦ χωριοῦ Γαχαά, βρίσκεται μιὰ μικρὴ κατοικία μὲ μπαλκόνι. Ἡ κατοικία αὐτὴ στηρίζεται ἐπάνω σὲ κολῶνες ἀπὸ ἀρωματικὸ ξύλο κι' ἔχει μιὰ μεγάλη σκάλα ἀπὸ ξύλο μπαμποῦ.

Μπαίνοντας στὴν αὐλή, εἶδα στὸ κεφαλόσκαλο ἕναν ἡλικιωμένο ἰθαγενῆ, ἀρκετὰ χοντρό, μὲ ξυρισμένο κεφάλι καὶ ἀμυγδαλωτὰ μάτια, περίπου γυμνὸ καθ' ὁλοκληρίαν, ὁ ὁποῖος περιποιόταν ἕνα περίεργο ἐξωτικὸ φυτό.

Ἦταν ὁ Τερέ, ὁ σύζυγος τῆς Ραρασύ, τῆς χαριτωμένης φιλενάδας τοῦ Λοτί. Ἡ Ραρασὺ εἶχε παντρευτεῖ μαζύ του ὕστερα ἀπ' τὸ εἰδύλλιό της μὲ τὸν Γάλλο συγγραφέα.

Ὁ Τερὲ μᾶς κύτταζε, ἐμένα καὶ τοὺς δυὸ συνοδούς μου, μὲ ἀδιαφορία καὶ μᾶς ἐπληροφόρησε πὼς ἡ γυναῖκα του βρισκόταν μακρυά, στὸ ψάρεμα, καὶ δὲν θὰ τὴν ἐβλέπαμε καθόλου.

Ἡ ἐπιμονή του ἦταν τόση, ὥστε γιὰ ν' ἀναγκασθῆ νὰ ὑποχωρήσῃ, χρειάστηκε νὰ ἐπέμβουν καὶ νὰ τὸν παρακινήσουν ὁ Γάλλος διοικητὴς τῆς περιφερείας καὶ ὁ ἰθαγενὴς φύλαρχος ποὺ μᾶς ἔκανε τὸ διερμηνέα.

Ὁ Τερέ, βλέποντας τὰ δυὸ αὐτὰ σπουδαῖα πρόσωπα νὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν ὑπόθεσί μου, ἔγινε ὑποχωρητικὸς καὶ δέχτηκε νὰ παραγγείλῃ στὴ Ραρασὺ νὰ ἔρθῃ πρὸς συνάντησί μας. Στὸ μεταξύ, ἐμεῖς καθήσαμε κάπου ἐκεῖ κοντὰ καὶ γευματίσαμε περιμένοντας.

Ἐπὶ τέλους, στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα φάνηκε νἄρχεται ἡ μοῦσα τοῦ Λοτί, συνοδευομένη ἀπὸ ἕναν ἰθαγενῆ. Ἦταν μιὰ γυναῖκα ἀδύνατη καὶ μετρίου ἀναστήματος. Φοροῦσε μακρὺ καταχόκινο πουκάμισο καὶ μαῦρη ψάθα στὸ κεφάλι.

Εἶχε δυὸ ρόδα πάνω στ' αὐτιά της γιὰ στολίδι καὶ τὰ μαλλιά της ἔπεφταν στοὺς ὤμους, χωρισμένα σὲ δυὸ πλεξίδες. Παρ' ὅλη τὴν ἡλικία της, —θᾶταν πειὰ ἐπάνω ἀπὸ πενήντα χρόνων— τὰ μάτια της διατηροῦσαν ἀκόμα τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὴ γλύκα τους. Εἶχε λεπτότατη μύτη καὶ κάτασπρα δόντια. Τὰ μπράτσα της ὅμως ἦσαν ἀδύνατα καὶ ἐν γένει φαινόταν καταβεβλημένη.

Ἡ ἐμφάνισί της ὁμολογῶ, ὅτι μὲ συγκίνησε καὶ συγχρόνως μὲ ἀπογοήτευσε. Αὐτὴ λοιπὸν ἡ γρηὰ ἦταν ἐκείνη ποὺ μᾶς ἐζωγράφισε μὲ τὶς πιὸ ποιητικὲς ἐκφράσεις του ὁ Λοτὶ καὶ ποὺ μᾶς ἔκανε νὰ δακρύσουμε τόσες φορὲς στὴν τριφερή της ἀνάμνησι;....

Τῆς ἀπηύθυνα μερικὲς ἐρωτήσεις καὶ ἡ Ραρασὺ μοῦ ἀποκρίθηκε πὼς εἶχε ἀφήσει πειὰ τὴν πατρίδα της Γαϊτὴ καὶ δὲν ἤθελε νὰ ξαναγυρίσῃ στὸ νησὶ ποὺ τῆς ἐθύμιζε τὰ περασμένα της.

Ἀναπολοῦσε ἀκόμα τὸν ὡραῖο ἀξιωματικὸ τοῦ ναυτικοῦ, κοντὰ στὸν ὁποῖο ἐγνώρισε ἡμέρες εὐτυχίας, καθὼς καὶ τὴ μικρὴ φίλη της Γιαουί, στὴν ὁποία ἐμπιστευόταν τὰ μυστικά της.

Εἶχε διατηρήσει στὴ μνήμη της ὅλα τὰ παληὰ ἐκεῖνα περιστατικὰ ποὺ εἶχαν πετάξει μὲ τὸν καιρὸ καὶ τὴ ρώτησα ἂν ἤξερε πὼς εἶχε γραφτεῖ γι' αὐτὴ ἕνα βιβλίο.

— Ναί, ἀποκρίθηκε. Ἀλλὰ δὲν τὸ διάβασα, οὔτε κι' ἐνδιαφέρομαι νὰ τὸ διαβάσω....

Ὅταν ὅμως ἐπρόσθεσα, ὅτι ὁ ἀγαπημένος της ποὺ τὴν εἶχε ἀποθανατίσει, ἐθεωρεῖτο ἕνας ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους ἄνδρας τῆς Γαλλίας, ἕνα πλατὺ χαμόγελο φώτισε τὸ μικροκαμωμένο πρόσωπό της. Τὰ μάτια της ἄστραψαν ἕτοιμα νὰ κλάψουν.

— Ἄμα θὰ γυρίσῃς ἐκεῖ κάτω, μοῦ φώναξε, νὰ τοῦ πῆς πὼς ἡ Ραρασὺ δὲν τὸν ξεχνᾶ καὶ πὼς τοῦ στέλνει τὸν τελευταῖο της χαιρετισμό....

Συγχρόνως πῆρε τὸ ἕνα ρόδο ἀπὸ τ' αὐτί της καὶ μοῦ τὸ κάρφωσε στὸ στῆθος φανερὰ συγκινημένη, ἐνῶ δυὸ δάκρυα κυλοῦσανε στὰ μαραμένα μάγουλά της....».